



DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Gdańsk, dnia 13.11.2023 r.

Poz. 4895

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR PN-II.4131.93.2023.AK1 WOJEWODY POMORSKIEGO

z dnia 19 października 2023 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, poz. 572, poz. 1463 i poz. 1688)

stwierdza się nieważność

§ 20. pkt 8 i pkt 9 oraz § 23 pkt 1 w zakresie słów „oraz funkcjonariuszy policji” załącznika nr 1 do uchwały Nr XLVI/502/2023 Rady Gminy Przodkowo z dnia 12 września 2023 r. w sprawie uchwalenia regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Przodkowo.

Uzasadnienie

W dniu 19 września 2023 r. do Wojewody Pomorskiego wpłynęła uchwała Nr XLVI/502/2023 Rady Gminy Przodkowo z dnia 12 września 2023 r. w sprawie uchwalenia regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Przodkowo.

W toku czynności nadzorczych, pismem z dnia 11 października 2023 r., organ nadzoru zawiadomił Radę Gminy Przodkowo o wszczęciu postępowania nadzorczego oraz poinformował o możliwości złożenia wyjaśnień w sprawie.

Po przeprowadzeniu postępowania nadzorczego organ nadzoru stwierdził, że § 20 pkt 8 i pkt 9 oraz § 23 pkt 1 w zakresie słów „oraz funkcjonariuszy policji” załącznika nr 1 do w/w. uchwały (zwanego dalej jako: „Regulamin”) zostały podjęte z istotnym naruszeniem prawa, tj. art. 4 ust. 2 i ust. 2a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach w zw. z art. 7 Konstytucji RP.

Jako podstawę prawną podjęcia uchwały wskazano art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 40 ust. 1, art. 41 ust. 1 oraz art. 42 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, poz. 572, poz. 1463 i poz. 1688) w związku z art. 4 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1469).

W § 20 pkt 8 Regulaminu Rada Gminy Przodkowo uchwaliła, że: „właściciele, którzy w nienależny sposób sprawują opiekę nad swoimi psami ponoszą koszty ich schwywania, dowozu do schroniska dla bezdomnych zwierząt”. Natomiast w § 20 pkt 9 Regulaminu, wskazała, że „padlinę zwierząt należy usuwać niezwłocznie, poprzez przekazanie zwłok zwierzęcia przedsiębiorcy prowadzącemu działalność gospodarczą w zakresie odbioru odpadów lub posiadającemu zezwolenie na transport tego typu odpadów albo zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie prowadzenia grzebowisk i spalania zwłok zwierzęcych i ich części, na podstawie indywidualnej umowy zawartej pomiędzy właścicielem zwierzęcia, a tym przedsiębiorcą”. Ponadto, zgodnie z treścią § 23 pkt 1 Regulaminu postanowiła, że: „kontrolę wykonania i przestrzegania

postanowień niniejszego regulaminu sprawuje Wójt Gminy Przodkowo za pośrednictwem uprawnionych osób oraz funkcjonariuszy policji”.

Przechodząc do uzasadnienia prawnego należy wskazać, że zgodnie z treścią art. 18 ust. 1 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym, do wyłącznej właściwości rady gminy należy stanowienie w innych sprawach zastrzeżonych ustawami do kompetencji rady gminy. W art. 40 w/w. ustawy zawarto przepis, który w ust. 1 stanowi, że na podstawie upoważnień ustawowych gminie przysługuje prawo stanowienia aktów prawa miejscowego obowiązujących na obszarze gminy. W art. 41 ust. 1 wskazano również, że akty prawa miejscowego ustanawia rada gminy w formie uchwały. W art. 42 przedmiotowej ustawy zawarto przepis, zgodnie z którym zasady i tryb ogłaszania aktów prawa miejscowego określa ustawa z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych. (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461). Na podstawie art. 4 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, rada gminy uchwała regulamin utrzymania porządku i czystości na terenie gminy. W ustępie 2 i 2a w/w przepisu ustawodawca określił natomiast obligatoryjne oraz fakultatywne elementy takiego regulaminu. Wskazania wymaga w tym miejscu, że stosownie do treści art. 94 Konstytucji RP, organy samorządu terytorialnego, na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie, ustanawiają akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze działania tych organów. Jednocześnie zasada praworządności wyrażona w art. 7 Konstytucji RP, który stanowi, że organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa, wymaga, aby materia regulowana wydanym przez organ aktem normatywnym zarówno wyczerpywała upoważnienie ustawowe, jak i nie przekraczała jego zakresu.

Mając na uwadze powyższe, w ocenie organu nadzoru, cytowana treść § 20 pkt 8 Regulaminu wykracza poza zakres upoważnienia ustawowego przyznanego organowi stanowiącemu w art. 4 ust. 2 pkt 6 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w którym to wskazano na konieczność określenia zasad dotyczących wymagań w zakresie obowiązków osób utrzymujących zwierzęta domowe, mających na celu ochronę przed zagrożeniem lub uciążliwością dla ludzi oraz przed zanieczyszczeniem terenów przeznaczonych do wspólnego użytku. Ustawodawca nie upoważnił rad gmin do sformułowania zasad wyznaczających postępowanie właścicieli nienależycie sprawujących opiekę nad swoimi psami w postaci ponoszenia kosztów ich schwytania oraz dowozu do schroniska dla bezdomnych zwierząt. Ponadto, treść § 20 pkt 8 ingeruje w materię uregulowaną w art. 7 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2023 poz. 1580), który w ust. 1 i 3 stanowi o możliwości czasowego odebrania zwierząt (nie tylko psów) ich właścicielowi lub opiekunowi oraz w ust. 4 wskazuje, że kosztami transportu utrzymania i koniecznego leczenia zwierzęcia obciąża się jego dotychczasowego właściciela lub opiekuna (*vide*: wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 27 listopada 2014 r., sygn. akt: IV SA/Po 646/14).

Ponadto, w ocenie organu nadzoru, w § 20 pkt 9 Regulaminu nie mogą znajdować się zasady dotyczące postępowania z padłymi zwierzętami. Jak wywiódł Wojewódzki Sąd Administracyjny w Poznaniu w uzasadnieniu orzeczenia z dnia 10 grudnia 2014 r. (sygn. akt: IV SA/Po 746/14) „*powyższe kwestie [postępowanie z padłymi zwierzętami] reguluje bowiem ustawa o ochronie zwierząt (art. 11 ust. 3) oraz ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz.U. z 2023 poz. 1284)*”. Co więcej, kwestionowana treść § 20 pkt 9 Regulaminu wkracza w materię uregulowaną w art. 22 ust. 1 pkt 3 ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi. Przepis ten stanowi, że właściciel, posiadacz lub zarządzający nieruchomością są obowiązani utrzymywać ją w należyтым stanie higieniczno-sanitarnym w celu zapobiegania zakażeniom i chorobom zakaźnym, w szczególności usuwać padłe zwierzęta z nieruchomości.

Odnosząc się do treści § 23 pkt 1 Regulaminu, koniecznym jest wskazanie, że organ stanowiący nie posiada upoważnienia do powierzania Policji w akcie prawa miejscowego czynności kontrolnych w zakresie przestrzegania przepisów regulaminu utrzymaniu

czystości i porządku na terenie gminy. Stanowisko to zostało potwierdzone w wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Bydgoszczy z dnia 20 maja 2010 r. (sygn. akt: II SA/Bd 1039/09), w myśl którego *„przepisy ustawy o czystości i porządku, a w szczególności art. 4 ust. 2 nie wypowiadają się o możliwości nakładania obowiązków na Policję. Brak w szczególności upoważnienia do powierzania Policji czynności kontrolnych w zakresie przestrzegania przepisów Regulaminu”*.

Wobec powyższego, stwierdzenie nieważności § 20 pkt 8 i pkt 9 oraz § 23 pkt 1 w zakresie słów „oraz funkcjonariuszy policji” załącznika nr 1 do uchwały Nr XLVI/502/2023 Rady Gminy Przodkowo z dnia 12 września 2023 r. w sprawie uchwalenia regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Przodkowo jest uzasadnione i konieczne.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, stwierdzenie nieważności uchwały wstrzymuje jej wykonanie w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Od niniejszego rozstrzygnięcia nadzorczego służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Pomorskiego.

Wojewoda Pomorski

Dariusz Drelich